

Möjligheter med limträ

TRE BESTÄLLARE • TRE BYGGARE

+ EN BONUS

Naturlig resurs för en hållbar framtid

Limträ är ett konstruktionsmaterial med oändliga möjligheter. Det ger frihet att skapa vacker och spännande arkitektur. Står emot brand och aggressiva miljöer bättre än många andra konstruktionsmaterial. Samtidigt som det utstrålar en naturlig skönhet och värme.

Limträet förenar styrka med tidlös elegans och är dessutom ett av de bästa konstruktionsmaterialen utifrån ett hållbarhetsperspektiv. När du väljer trä får du en klimatsmart och förnybar råvara med mycket goda miljöegenskaper vid både tillverkning och användning.

I Sverige finns kloka beställare, inte minst inom kommunerna, som väljer limträ och erfarna byggare som kan genomföra projekten effektivt och med hög kvalitet. Några av dem presenterar vi på de kommande sidorna. Deras samlade kunskap ger dig nya möjligheter att projektera och bygga med limträ. Eller med andra ord: nya möjligheter att bygga i trä och en hållbar framtid.

VALLASKOLAN, SALA

Setra Trävaror AB

Limträ och Korslimmat trä, KL-trä.

Beställare: Sala Kommun, Stefan Blomqvist, projektledare fastighetsenheten

Byggare: Byggpartner i Dalarna, Kristian Haglund, projektledare

Fakta: Nybyggnad av F-6-skola med plats för cirka 450–600 elever och en byggnadsyta på 6 000 kvadratmeter på tre våningar. Byggs intill en äldre skolbyggnad. Planerad inflyttning höstterminen 2020.

BESTÄLLARE: SALA KOMMUN

STEFAN BLOMQVIST, PROJEKTLEDARE FASTIGHETSENHETEN

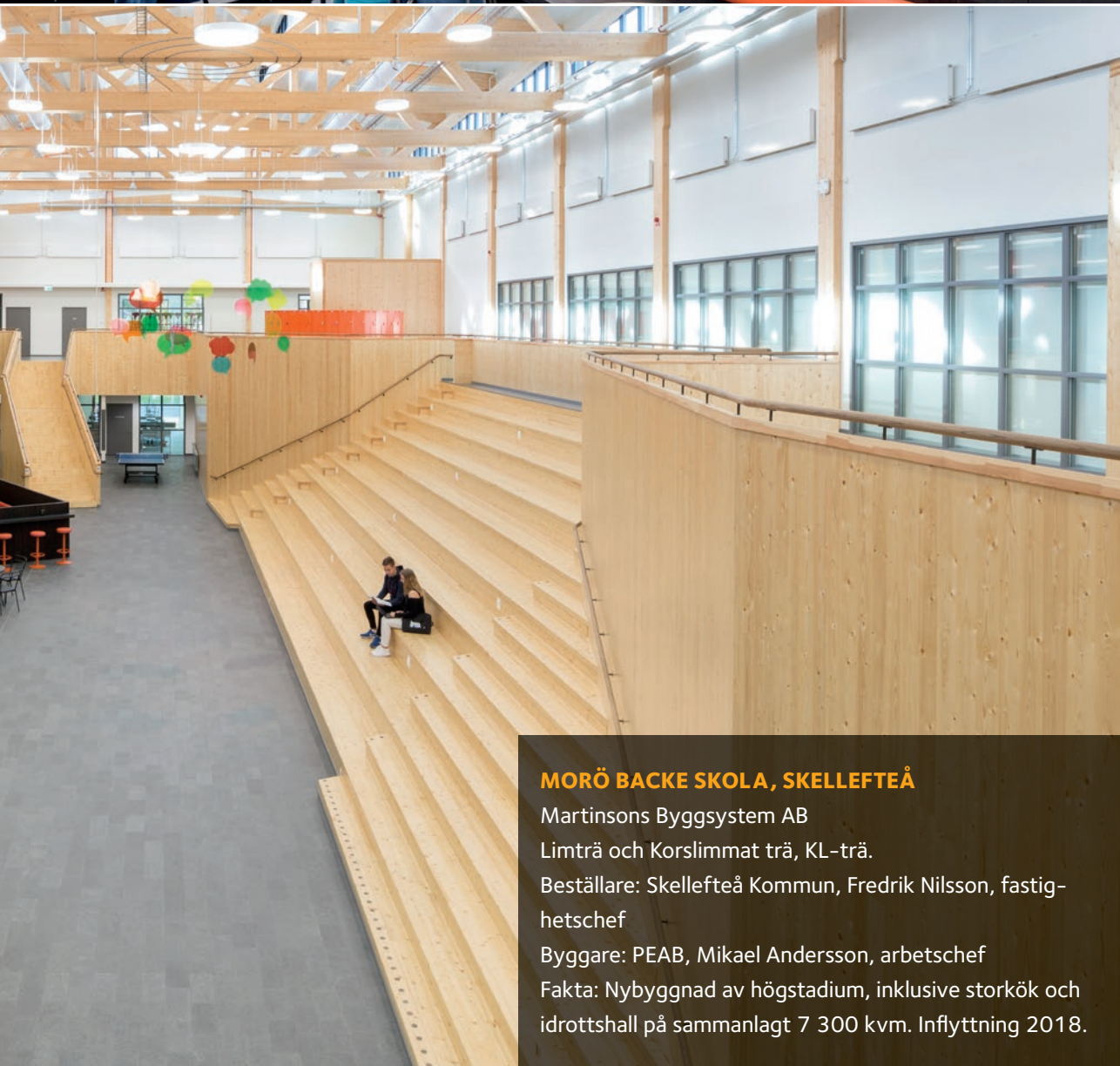
”Den här byggnaden är planerad utifrån att huset och pedagogiken ska samspela. Vi har samarbetat med skolan, haft med personalen i en referensgrupp och arrangerat workshops med experter på lärmiljöer och skolhusplanering. En orsak till att vi valt limträ är att det skapar bra förutsättningar för lärande. De lärare som varit inne i huset är oerhört positiva och längtar efter att få flytta in. Sedan gjorde förstås Sala kommuns ambitiösa miljövisioner att valet av trä som material var enkelt. Vi har också valt konstruktioner med till exempel trapphus i trä som gör att vi ytterligare reducerar miljöpåverkan. Jag tror att alla inblandade känner att vi gör något riktigt bra – för verksamheten, klimatet och samhället.”

BYGGARE: BYGGPARTNER I DALARN
KRISTIAN HAGLUND, PROJEKTLEDARE

“Vi vill alltid arbeta med limträ när det går. Klimatfördelarna är välkända och det beställarna oftast betonar, i det här fallet har vi dessutom till stor del använt tåg för att transportera materialet. För oss är byggnaden även en arbetsplats och arbetsmiljön för våra anställda blir så mycket bättre när vi bygger i trä. Det är tyst, enkelt att arbeta med, mindre dammigt och så doftar det gott. Det som hindrar fler från att bygga i limträ tror jag mest handlar om okunskap. Vad gäller brand är trä bättre än till exempel stål, och vad gäller fukt så är det en icke-fråga i länder som Tyskland och Österrike med längre erfarenhet av träbyggnation. Min övertygelse är att vi kommer bygga mycket mer i limträ framöver.”

MORÖ BACKE SKOLA, SKELLEFTEÅ

Martinsons Byggsystem AB

Limträ och Korslimmat trä, KL-trä.

Beställare: Skellefteå Kommun, Fredrik Nilsson, fastighetschef

Byggare: PEAB, Mikael Andersson, arbetschef

Fakta: Nybyggnad av högstadium, inklusive storkök och idrottshall på sammanlagt 7 300 kvm. Inflyttning 2018.

MORÖ BACKE SKOLA, SKELLEFTEÅ

BESTÄLLARE: SKELLEFTEÅ KOMMUN FREDRIK NILSSON, FASTIGHETSCHEF

“Skellefteå Kommun har en lång erfarenhet av att bygga i limträ så det kändes som ett naturligt val för en ny skola. Det ligger också i linje med vår träbyggnadsstrategi för att främja träbyggnation och bidra till ett bättre klimat och samhälle. Vi utvärderar alltid möjligheterna att välja trä om det konstruktionsmässigt fungerar. I detta fall var valet enkelt. Byggnaden är platsbyggd med limträstomme, träfasad och stora delar KL-trä i bjälklag och väggar. Erfarenheterna så här efteråt är enbart positiva. Många boende i området runt skolan tycker att det blev ett riktigt lyft med den nya skolan i trä. Den smälter in väldigt bra med omgivningen och känns välkomnande i till sitt yttre. Och för våra elever och vår personal ger träet ger en varm och välkomnande känsla.”

BYGGARE: PEAB

MIKAEL ANDERSSON, ARBETSCHEF

”Ibland får man höra att det både är dyrare och tar längre tid att bygga i limträ, jämfört med andra material, men det är mest myter och okunskap. Allt beror förstås vad man bygger och framför allt hur. Erfarenheterna från det här projektet är bara positiva vad gäller allt från budget och tidsplan till hur nöjda användarna är med det färdiga resultatet. I det här fallet levererades träet till byggsplatsen med hög prefabriceringsgrad, med isolering och nödvändiga dragningar för el och avlopp. Det gjorde processen mer rationell och snabb, vilket var särskilt viktigt eftersom vi byggde intill en befintlig skolbyggnad med många elever. Inflyttningsdatum och kostnader blev precis som planerat.”

FROSTALIDEN, SKÖVDE

Moelven Töreboda AB

Limträpelare, limträbalkar och bjälklagskasset av limträ och fanerträbalk enligt Moelven Trä8-system

Beställare: Jättadalen, David Larsson, vd

Byggare: Skeppsviken, Fredrik Karlsson, projektchef

Fakta: 80 hyreslägenheter i 8 våningar. Frostaliden är Sveriges största bostadsområde med höga hus med trästomme, med sammanlagt omkring 370 lägenheter byggda i trästomme.

FROSTALIDEN, SKÖVDE

BESTÄLLARE: JÄTTADALEN DAVID LARSSON, VD

”För oss är det inget konstigt att bygga i trä, det har vi gjort i flera decennier och har goda erfarenheter. Det främjar en sund inställning till vårt ansvar för jorden. Att det byggs mer och mer i limträ tycker jag både är positivt och självklart. Alla gillar trä och vi ska förstås använda det material som sammantaget är bäst. Jag vet att många av de människor som nu flyttat in i husen valde sitt nya boende specifikt för att det är byggt i trä. De gillar den varma, ombonade känslan av trä och tycker att inomhusmiljön blir bättre. Men den större miljö- och klimatfrågan är också viktig, särskilt för den yngre generationen. För oss som företag känns det bra att vi är med och utvecklar branschen. Projektet har fått mycket positiv uppmärksamhet. Sedan vet jag också personalen tycker att arbetsmiljön blir bättre med trä som material.”

BYGGARE: SKEPPSVIKEN

FREDRIK KARLSSON, PROJEKTCHEF

”Vi tittade på några olika alternativ, och kom fram till att det limträbaserade Trä8 var det bästa alternativet, bland annat på grund av att systemet garanterar ljudklass B för bostäder. Vi har byggt ett antal större byggnader med limträ tidigare och har väldigt bra erfarenheter både av processen och det färdiga resultatet. I det här fallet har processen varit mycket rationell och tidseffektiv, där vi har kunnat ha total kontroll över hela projektet. Förutom att det är ett härligt material att jobba i, så är också kunden och de boende supernöjda. Att det inte byggs ännu mer i trä är bara gammal vana i en ganska konservativ bransch, och jag kan bara uppmana fler att testa. Ni blir inte besvikna.”

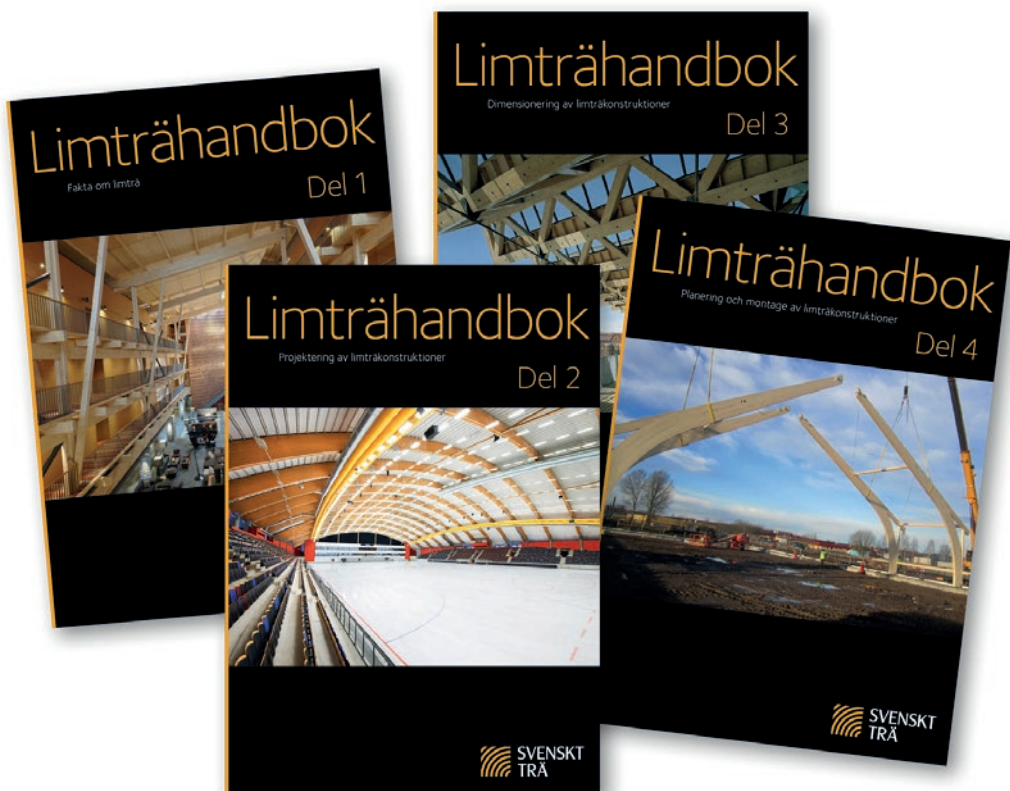

GERT WINGÅRDH
OM STOCKHOLMS CENTRALSTATION OCH LIMTRÄ

“Jag tyckte att det var härligt som barn att komma in i Stockholms Centralstation, underifrån och upp i det stora rummet. Sedan när jag blev vuxen lade jag märke till de stora limträbågarna. Det är lite material som används för att täcka det här stora spannet, så det känns som en effektiv konstruktion. Den mest hållbara arkitekturen är ju de hus man inte river. Stockholms Centralstation firar snart 100-årsjubileum, så det är ett gott betyg till byggnaden.”

På www.svenskttra.se/limtra kan du se filmen om Gert och vad han tycker om limträ!

Lär dig mer om limträ!

LIMTRÄHANDBOK DEL 1–4

Limträhandbok Del 1–4 är resultatet av ett samarbete mellan limträ tillverkare och deras branschorganisationer i Finland, Norge och Sverige.

Del 1 behandlar fakta om limträ och vägledning vid projektering. 88 sidor. Format A4.

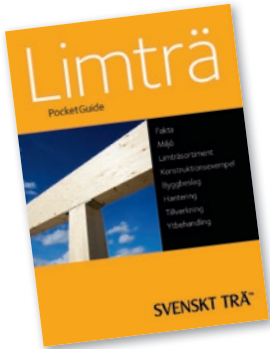
Del 2 innehåller konstruktionsberäkningar för statisk dimensionering av limträ. 268 sidor. Format A4.

Del 3 ger ett antal beräkningsexempel för de vanligaste limträkonstruktionerna. 224 sidor. Format A4.

Del 4 innehåller planering och montage av limträkonstruktioner. 76 sidor. Format A4.

Följ Svenskt Trä på sociala medier

ÖVRIGA PUBLIKATIONER

Limträ PocketGuide

Samlad information om limträ.
36 sidor. Format A6.

Hantera limträ rätt

Folder och snabbguide som beskriver hur man lagrar limträ på byggarbetsplatsen.
6 sidor och etikett. Format A4.

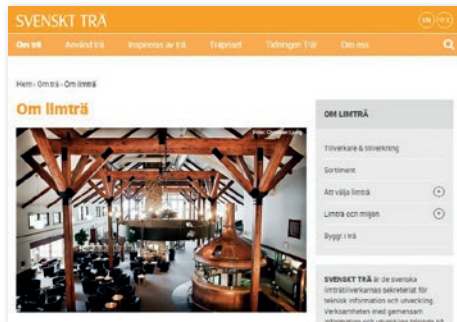
Drift och underhåll av limträ

Folder som beskriver ytbehandling och underhåll av limträ.
6 sidor. Format A4.

BESTÄLLNING

Samtliga publikationer går att beställa via www.svenskttra.se/webbshop.

SVENSKT TRÄS HEMSIDOR

TräGuiden

Mer information, kunskap och praktiska anvisningar om limträ finns på www.traguiden.se. Här hittar du bland annat tabeller, ritningar och illustrationer. Sajten uppdateras kontinuerligt.

Limträ på webben

Du hittar också mer kunskap och nyheter om limträ på www.svenskttra.se/limtra

SEMINARIER

Ytterligare ett sätt att lära sig mer om limträ är att besöka de kunskapsdagar och föreläsningar som Svenskt Trä arrangerar. För mer information se www.svenskttra.se eller skicka ett e-mail till info@svenskttra.se

Stockholm Centralstation

Svenskt Trä huvuduppdrag är att bredda marknaden för, och öka värdet på, svenskt trä och träprodukter inom byggande, inredning och emballage. Genom att inspirera, informera och sprida kunskap lyfter vi fram trä som ett konkurrenskraftigt, förnybart, mångsidigt och naturligt material. Svenskt Trä driver också viktiga bransch- och handelsfrågor för sina medlemmar.

Svenskt Trä representerar svensk sågverksnäring och är en del av branschorganisationen Skogsindustrierna. Svenskt Trä företräder också svensk limträ- och förpackningsindustri samt har ett nära samarbete med svensk bygghandel och trävarugrossisterna.

Box 55525
102 04 Stockholm
Tel 08-762 72 60
info@svensktttra.se
svensktttra.se